

Lovforslag nr. L 21. Fremsat den 7. oktober 1998 af erhvervsministeren (Pia Gjellerup)

Forslag

til

Lov om ændring af søloven

(Overførsel af registreringsregler m.v.)

§ 1

I søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 39 af 20. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Skibe optaget i skibsregistret i medfør af *stk. 1* sidestilles i enhver henseende med danske skibe og er berettigede til at føre dansk flag.«

2. § 3 affattes således:

»§ 3. Skibe, som er registreret eller i medfør af §§ 10 eller 12 skal registreres, må ikke gå i fart, forinden de er forsynet med nationalitetsbeviser.

Stk. 2. Nationalitetsbeviser skal opbevares om bord og på forlangende forevises myndighederne.

Stk. 3. Erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om mærkning af skibe samt udfærdigelse af nationalitetsbeviser.«

3. I § 5 indsættes som *stk. 2 - 6*:

»*Stk. 2.* Skibsnavne for skibe med en bruttonnage på 20 eller derover, jf. § 10, *stk. 1*, kan kun registreres, hvis de tydeligt adskiller sig fra andre registrerede skibsnavne.

Stk. 3. Skibsregistrator skal nægte registrering af skibsnavne, der griber ind i et af et andet rederi benyttet særpræget navngivningssystem.

Stk. 4. Navn og hjemsted skal angives på skibet.

Stk. 5. Ved udslettelse af skibet af skibsregistret fortabes retten til skibets navn. Retten til

skibets navn kan dog på ejerens begæring forbeholdes for et tidsrum af 3 år regnet fra udslettelsen.

Stk. 6. Bestemmelsen i *stk. 2* finder ikke anvendelse på skibe, der er optaget i medfør af § 10, *stk. 2*, eller § 12.«

4. §§ 7 - 50 affattes således:

»§ 7. Patentdirektoratet fører et register over de anmeldte skorstensmærker og kontorflag. Erhvervsministeren fastsætter regler om ansøgning, registrering, sletning m.v. af skorstensmærker og kontorflag samt regler om gebyrer for indlevering af ansøgninger og udskrifter af registret.

Stk. 2. Samtlige de i registret indførte mærker og flag skal tydeligt adskille sig fra hverandre.

Stk. 3. Ved optagelsen i registret opnås eneret til benyttelse af de anmeldte mærker og flag.

§ 8. Danske skibe må som nationalitetsmærke alene føre det danske flag. Udslettes et skib af skibsregistret, fortabes retten til at lade skibet sejle under dansk flag.

§ 9. Ved kongelig resolution kan der meddeles tilladelse til, at skibe, der går i fart på oversøiske havne, som nationalitetsmærke fører dansk splitflag med et foreskrevet særligt mærke. Tilladelsen kan til enhver tid kaldes tilbage. Endvidere kan der ved kongelig resolution fastsættes nærmere bestemmelser, hvorefter skibe, der går i postfart for staten, kan føre et særligt postflag.

2. kapitel

Registrering i skibsregistret

Registrering af skibe og skibe under bygning

§ 10. Skibe, som er færdigbyggede og har en bruttotonnage på 20 eller derover, skal af ejeren anmeldes til registrering i skibsregistret.

Stk. 2. Skibe med en bruttotonnage på 5 eller derover, men under 20, kan på ejerens begæring registreres i skibsregistret.

Stk. 3. Skibe, som er under bygning her i riget, kan på ejerens begæring optages i en særlig afdeling af skibsregistret (skibsbygningsregistret), hvis skibets bygning er så vidt fremskreden, at skibet på betryggende måde kan identificeres, og hvis dets bruttotonnage skønnes at blive målt til mindst 5.

§ 11. Krigsskibe kan ikke registreres. Det samme gælder skibe, der er optaget i udenlandske skibsregistre, jf. dog § 24 og § 26 om bareboatregistrering.

Stk. 2. Flydedokke, kabeltromler, flydende beholdere og andet lignende materiel anses ikke som skibe ved anvendelsen af denne lovs regler.

Stk. 3. Pramme, lægtene, uddybningsmaskiner, flydekraner og lignende anses som skibe, men er undtaget fra anmeldelsespligten i medfør af § 10, stk. 1, hvis de ikke er forsynet med maskineri til fremdrivning.

§ 12. Skibe, hvis bruttotonnage er mindre end 20, og skibe, som i medfør af § 11, stk. 3, er undtaget fra anmeldelsespligten til skibsregistret, skal anmeldes til fartøjsfortegnelsen. Anmeldelsespligten er betinget af, at skibet er færdigbygget og i dansk eje. Herudover kan tillige på ejerens begæring optages færdigbyggede skibe, hvis ejeren opfylder de i § 2 fastsatte betingelser.

Stk. 2. Fritidsfartøjer kan ikke optages i fartøjsfortegnelsen. Erhvervsministeren kan endvidere bestemme, at grupper af mindre skibe ikke kan optages i denne fortegnelse.

Stk. 3. Fartøjsfortegnelsen føres i skibsregistret.

Stk. 4. Med undtagelse af § 10, stk. 3, § 15, stk. 2, og §§ 22 - 39 finder bestemmelserne i dette kapitel, med de fornødne lempelser, tilsvarende anvendelse ved registrering i fartøjsfortegnelsen. § 7 finder ikke anvendelse for skibe optaget i fartøjsfortegnelsen. Erhvervsministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 13. Anmeldelse om optagelse af skib i skibsregistret, bortset fra fritidsfartøjer med en bruttotonnage mindre end 20, skal ske inden 30 dage efter skibet er færdigbygget eller erhvervet.

Stk. 2. Skibsregistrator kan forlænge denne frist.

§ 14. Anmeldelsen om optagelse af skib i skibsregistret eller fartøjsfortegnelsen skal indeholde oplysninger om skibet og dets ejer.

Stk. 2. Anmeldelsen skal være ledsaget af de fornødne bevisligheder for, at anmelderen er ejer af skibet, og det skal, bortset fra anmeldelse af skibe under bygning, godtgøres, at betingelserne efter § 1 eller § 2 er opfyldt. Erhvervsministeren fastsætter regler om, hvilke bevisligheder der skal forelægges skibsregistrator for at godtgøre, at ejeren opfylder betingelserne i § 1 eller § 2. Erhvervsministeren kan i særlige tilfælde tillade registrering af skibe, selv om betingelserne i § 1 eller § 2 ikke er opfyldt.

Stk. 3. Skibets byggeår, byggested, art og type skal angives.

§ 15. Er et skib erhvervet fra udlandet, eller begæres det optaget i medfør af § 2, skal der tilvejebringes attest fra den udenlandske registreringsmyndighed om, at skibet ikke er optaget i vedkommende udenlandske skibsregister eller skibsbygningsregister, eller at det vil blive udslettet af registret den dag, det godtgøres at være optaget i et andet lands skibsregister.

Stk. 2. Skibsregistrator kan i særlige tilfælde foretage registrering, selv om der ikke er tilvejebragt attest fra den udenlandske registreringsmyndighed. Registreringen kan dog kun ske såfremt det land, fra hvilket skibet erhverves, eller i hvis skibsregister eller skibsbygningsregister det har været indført, hverken har tiltrådt den internationale konvention af 1967 om indførelse af visse ensartede regler angående søpanterrettigheder og andre panterrettigheder i skib eller den internationale konvention af 1967 om registrering af rettigheder i skibe under bygning.

Stk. 3. Er et skib erhvervet fra udlandet, eller begæres det optaget i medfør af § 2, skal pantrettigheder, der er anført i den i stk. 1 omhandlede udslettelsesattest, eller hvis eksistens godtgøres af pantnavereren, og som opfylder betingelserne i § 74, overføres til skibsregistret samtidig

med skibets registrering. Erhvervsministeren fastsætter regler herom.

Ændringer i det registrerede

§ 16. Enhver ændring i de oplysninger, som er meddelt til skibsregistret, skal anmeldes inden 30 dage efter, at ændringen er indtrådt. Skibsregistrator kan forlænge denne frist.

Stk. 2. Anmeldelse skal ske til skibsregistrator.

Stk. 3. Anmeldelsespligten påhviler ejeren. Ved ændringer i adkomstforholdene påhviler pligten både overdrageren og erhververen.

Stk. 4. Den, der ved betinget adkomst erhverver ret til skibet, anses i forhold til det offentlige som ejer.

Stk. 5. Overtagelse til privat skifte anses som en ændring i adkomstforholdene. Det samme gælder ved hensiddens i uskiftet bo, for så vidt angår skibe, som den afdøde ægtefælle var registreret ejer af.

Stk. 6. Påbegyndelse af konkursbehandling, offentligt skifte og bobestyrerbehandling af dødsboer anses ikke for en ændring af adkomstforholdene, men det påhviler henholdsvis kurator, skifteretten eller bobestyreren straks at sende meddelelse herom til skibsregistrator.

Udslettelse af skib fra skibsregistret

§ 17. Et skib udslettes af skibsregistret, såfremt

- 1) ejeren ikke længere kan anses for dansk, jf. § 1, eller ikke længere opfylder de i medfør af § 2 fastsatte betingelser, eller
- 2) skibet overdrages eller overgår til nogen, som ikke kan anses for dansk, jf. § 1, eller som ikke opfylder de i medfør af § 2 fastsatte betingelser, jf. dog § 20, stk. 3.

Stk. 2. Endvidere udslettes skibe, der ophuges, forliser, forsvinder eller erklæres for uistandsættelige af udmeldte syns- og skønsmand, af et godkendt klassifikationsselskab eller ved en anden fremgangsmåde, der kan ligestilles hermed, jf. dog § 20, stk. 3.

Stk. 3. Et skib, der sælges ved tvangsauktion i udlandet til nogen, der ikke kan anses som dansk ejer, eller der ikke opfylder de i medfør af § 2 fastsatte betingelser, udslettes kun af skibsregistret, såfremt skibet på salgstidspunktet befinder sig i den stat, hvor tvangsauktionen finder sted og under forudsætning af, at salget er sket i over-

ensstemmelse med vedkommende stats lovgivning og den internationale konvention af 1967 om indførelse af visse ensartede regler angående søpanterrettigheder og andre panterrettigheder i skib.

Stk. 4. Endvidere udslettes et skib, der er optaget i medfør af § 2, på ejerens skriftlige begæring, jf. dog § 20, stk. 3.

Stk. 5. Et skib, der er optaget i skibsbygningsregistret, udslettes, når skibet afleveres af værftet, jf. dog § 20, stk. 3. Endvidere udslettes skibet af skibsbygningsregistret, såfremt det går tabt, mens det er under bygning, jf. stk. 2.

§ 18. Et fritidsfartøj kan slettes af skibsregistret på ejerens begæring, såfremt der ikke er registreret pant, brugsrettigheder eller andre rettigheder i skibet på det tidspunkt, hvor udslettelsen anmeldes.

Stk. 2. Det er en betingelse for udslettelsen, at ejeren har indsendt skibets nationalitetsbevis og dokumentation for, at kendingsbogstaverne er udhugget på skibet.

Stk. 3. Skibsregistrator kan i særlige tilfælde dispensere fra reglen i stk. 2.

§ 19. Det påhviler ejeren af skibet at gøre anmeldelse til skibsregistrator om ethvert forhold, som medfører udslettelse af skibet, umiddelbart efter at ejeren er blevet bekendt med forholdet. Er et skib forsvundet, skal anmeldelse om udslettelse indsendes, når det tidspunkt er kommet, da forsikringssummen i medfør af forsikringsaftalelovens § 71 kan udbetales.

Stk. 2. Samtidig med anmeldelsen, der skal være ledsaget af de fornødne bevisligheder, afleveres skibets nationalitetsbevis til skibsregistrator, eller skriftlig redegørelse afgives om årsagen til, at dette ikke kan ske.

§ 20. Udslettelse af skibsregistret må ikke finde sted, forinden der af skibsregistrator er sendt meddelelse herom til indehavere af anmeldte rettigheder, og der er forløbet en frist på 30 dage fra meddelelsens afsendelse, medmindre de anmeldte rettighedshavere giver skriftligt samtykke til udslettelsen, eller det godtgøres, at rettighederne er bortfaldet.

Stk. 2. Udslettelse kan dog ikke finde sted, hvis det oplyses, at en anmeldt rettighedshaver har foretaget retslige skridt til gennemførelse af sin ret over skibet, medmindre retsforfølgningen

ikke fremmes uden uformødent ophold eller ved endelig afgørelse nægtes fremme.

Stk. 3. Udslettelse kan heller ikke finde sted, hvis der er registreret panterrettigheder i skibet, medmindre indehaverne af de registrerede panterrettigheder giver skriftligt samtykke til udslettelsen. I stedet anføres der på skibsbladet en bemærkning om det forhold, der skulle give anledning til udslettelse, og der kan herefter ikke registreres rettigheder i skibet. Retten til at lade skibet sejle under dansk flag og retten til skibets navn fortabes. Skibets nationalitetsbevis skal afleveres til skibsregistrator i overensstemmelse med § 19, stk. 2.

Stk. 4. Anmeldes et skib til udslettelse af skibsregistret for at blive overført til et udenlandsk register, og er betingelserne for udslettelse af skibet til stede, udsteder skibsregistrator på begæring en erklæring om, at skibet er udslettet eller vil blive udslettet af skibsregistret samme dag, det godtgøres at være optaget i det udenlandske register, dog senest 30 dage fra erklæringens udstedelse. Er sådan erklæring udstedt, kan rettigheder ikke længere anmeldes til registrering.

Stk. 5. Henstår der ved skibets udslettelse rettigheder på skibets blad i skibsregistret, skal attest om skibets udslettelse give oplysning om disse rettigheders indhold.

§ 21. Et skib udslettes ikke af skibsregistret, selv om det ved ommåling ansættes til en mindre bruttotonnage end 5.

Bareboatregistrering

§ 22. Et handelsskib, der ikke efter § 1 eller § 2 kan anses som dansk, og som bareboatbefragtes af en reder, der efter § 1 eller § 2 kan anses for at være dansk, kan af befragteren anmeldes til optagelse i skibsregistret. Skibet kan optages for en periode på op til 5 år. Skibsregistrator kan efter skriftlig anmodning fra befragteren forlænge denne periode med op til 1 år ad gangen.

Stk. 2. Et skib, der er optaget efter stk. 1 sidestilles med et dansk skib, er berettiget til at føre dansk flag og er undergivet dansk ret.

Stk. 3. Der kan ikke registreres panterrettigheder eller andre rettigheder i et skib, der optages efter stk. 1.

Stk. 4. Det er en betingelse for optagelse i skibsregistret, at der vedlægges en attest fra den

udenlandske registreringsmyndighed om, at skibet har ret til at føre et andet nationalitetsflag i befragtningsperioden.

§ 23. Et skib, der er registreret efter § 22, udslettes af registret, når

- 1) befragtningsaftalen ophører,
- 2) betingelserne for registrering efter § 22 ikke længere er til stede,
- 3) befragteren skriftligt begærer det, eller
- 4) skibet ikke længere efter lovgivningen i skibets hjemland har ret til midlertidigt at føre et andet nationalitetsflag end hjemlandets.

Stk. 2. Endvidere udslettes skibet af registret, når det ophugges, forliser, forsvinder, eller erklæres for uistandsætteligt af udmeldte syns- og skøns mænd, af et anerkendt klassifikationselskab eller ved anden fremgangsmåde, der kan sidestilles hermed. Når en sådan udslettelsesgrund foreligger, har befragteren pligt til skriftligt, senest 30 dage efter at udslettelsesgrunden er blevet befragteren bekendt, at anmelde dette til skibsregistrator.

§ 24. Et skib, der er registreret i skibsregistret, og som bareboatbefragtes af en reder, der efter § 1 eller § 2 ikke kan anses for at være dansk, udslettes ikke af skibsregistret, selv om skibet på grundlag af en befragtningsaftale optages i et udenlandsk skibsregister. Skibet har i befragtningsperioden ret til midlertidigt at føre et andet nationalitetsflag end det danske med de rettigheder og pligter, der følge heraf. Der kan forsat registreres panterrettigheder og andre rettigheder i skibet i skibsregistret.

Stk. 2. Skibet har ret til at føre et andet nationalitetsflag i op til 5 år fra anmeldelsen. Skibsregistrator kan efter skriftlig anmodning fra ejeren forlænge denne periode med op til 1 år ad gangen.

Stk. 3. Det er en betingelse for, at skibet midlertidigt har ret til at føre et andet nationalitetsflag, jf. stk. 1, at alle indehavere af anmeldte rettigheder har givet skriftlig tilladelse til, at skibet skifter flag, og at der tillige er vedlagt en attest fra den udenlandske registreringsmyndighed om, at skibet kan optages i det udenlandske register. Optages skibet i et register i et land, der ikke er medlem af Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, kan flagskiftet kun ske i overensstemmelse med stk. 5.

Stk. 4. Det er endvidere en betingelse for, at skibet midlertidigt får ret til at føre et andet nati-

F. t. l. vedr. søloven

onalitetsflag, jf. stk. 1, at barebootaftalen ikke er indgået med et fremmed selskab eller lignende, hvori skibets ejer har en direkte eller indirekte kapitalinteresse på 20 pct. eller derover og endvidere har indflydelse på selskabets drift. Det gælder dog ikke, hvis det over for skibsregistrator dokumenteres, at flagskifte er nødvendigt for at opfylde et udenlandsk myndighedskrav om anvendelse af et bestemt flag som betingelse for markedsadgang.

Stk. 5. Erhvervsministeren fastsætter efter høring af Skibstilsynsrådet regler om, hvilke nationalitetsflag danske skibe, der bareboatbefragtes til ikke-danske ejere, kan føre.

§ 25. Når befragtningsaftalen, jf. § 24, ophører, bortfalder retten til at føre et andet nationalitetsflag. Ejeren skal inden 30 dage efter befragtningsaftalens ophør anmelde dette til skibsregistrator.

Stk. 2. Endvidere har ejeren af et dansk skib, der midlertidigt har ret til at føre et andet nationalitetsflag, jf. § 24, pligt til inden 7 dage skriftligt at anmelde til skibsregistrator, såfremt den pågældende indgår en tidsbefragtningsaftale, hvorefter ejeren på ny disponerer over skibet i en periode.

Stk. 3. Skibsregistrator kan med henblik på at undgå misbrug kræve dokumentation for, at tidsbefragtningsaftalen har været nødvendig af kommercielle grunde. Såfremt skibsregistrator ikke anser dokumentationen for fyldestgørende, kan skibsregistrator nægte skibet adgang til fortsat at føre et andet nationalitetsflag end det danske.

§ 26. Reglerne i § 13, § 15, §§ 17 - 21 og § 28 - 38 finder ikke anvendelse på skibe, der midlertidigt fører dansk flag.

Stk. 2. Reglerne i § 3 og § 5, stk. 2-6, finder ikke anvendelse på et dansk skib, der midlertidigt fører et andet nationalitetsflag end det danske.

§ 27. Erhvervsministeren fastsætter regler om, hvilke bevisligheder der skal forelægges ved bareboatregistrering af skibe.

Rettighedsregistrering

§ 28. Rettigheder over de i skibsregistret indførte skibe skal registreres for at opnå beskyttelse over for aftaler om skibet og mod retsforfølgning.

Stk. 2. Den ret, der skal fortrænge en uregistreret ret, skal selv være registreret og erhververen ifølge aftale i god tro.

Stk. 3. Afgørelser om fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6 skal registreres for at få gyldighed over for aftaler om skibet, der i god tro indgås med den umyndige.

Stk. 4. For skibe optaget i medfør af § 10, stk. 2, gælder, at de rettigheder, der er stiftet før optagelsen i skibsregistret, bevarer deres gyldighed over for tredjemand, såfremt de herom gældende regler er iagttaget. Sådanne rettigheder kan optages i skibsregistret, såfremt de stadig må antages at have betydning.

Stk. 5. Tinglysning efter reglerne i tinglysningslovens kapitel 7 af rettigheder over skibe, som efter bestemmelsen i § 10, stk. 2, kan optages i skibsregistret, kan ikke finde sted.

§ 29. For at et dokument skal kunne registreres, må det efter sit indhold gå ud på at fastslå, stifte, forandre eller ophæve en ejendomsret, en panteret, en brugsret eller en ret, der begrænser ejerens adgang til at råde i en eller flere nærmere angivne retninger.

Stk. 2. Når et pantebrev, som er omsætningspapir, er registreret, behøver overdragelse af pantebrevet ingen registrering.

§ 30. Søpanterrettigheder og tilbageholdelsesrettigheder kan ikke registreres og har uden registrering den i § 52 og § 54 angivne retsstilling.

§ 31. Til registrering af arrest, udlæg, dom eller anden offentlig retshandling, der angår et skib, kræves, at anmelderen fremlægger erklæring fra den myndighed, som har foretaget handlingen, eller en udskrift af dens bøger, og handlingen skal angå den, der ifølge registret er beføjet til at råde over skibet.

§ 32. Indholdet af et dokument, som begæres registreret, skal være endeligt fastsat. I skadesløsbreve er det dog tilstrækkeligt at angive et størstebeløb for gælden.

Stk. 2. Ethvert privat dokument vedrørende et registreret skib skal fremtræde som udstedt af den, der ifølge registret, eller ved pantebreve ifølge transport, er beføjet til at råde over retten, eller som udstedt med dennes samtykke.

§ 33. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal stilles til beviset for udstederens identitet og myndighed, for

ægtheden af dokumenter og forelagte bevisligheder, om dokumenternes indretning og om, i hvilken udstrækning der skal medfølge genpart eller fotokopier af dokumenter, som anmeldes eller forevises ved registreringer.

§ 34. Såfremt et dokument ikke opfylder de i §§ 29-33 fastsatte betingelser for registrering, skal det afvises.

Stk. 2. Hvis der foreligger en mangel, som skønnes at kunne afhjælpes, kan skibsregistrator dog fastsætte en frist for tilvejebringelse af de fornødne bevisligheder for, at registrering kan foretages, således at afvisning først finder sted, når bevislighederne ikke foreligger inden udløbet af denne frist.

Stk. 3. Har et dokument ikke angivet den berettigedes prioritetsstilling eller angivet denne på en mod registret stridende måde, eller er der mindre uoverensstemmelser mellem dokumentets indhold og de forelagte bevisligheder, meddeles der dokumentet anmærkning herom, og anmærkningens indhold indføres i registret.

§ 35. Udsettelse af registrerede rettigheder kan foretages, såfremt der foreligger skriftligt samtykke fra den, der i registret står indført som berettiget, eller bevis for, at retten er bortfaldet ifølge sit indhold eller ved dom eller anden retsafgørelse.

Stk. 2. Til udsettelse af pantebrev, som er omsætningspapirer, kræves fremlæggelse af pantebrevet i kvitteret stand, bevis for mortifikation eller ophør ifølge retsbeslutning. Pantebrev til statskassen og de af staten etablerede låneinstitutioner kan dog efter bestemmelse af skibsregistrator udslættes mod kvittering af den ifølge skibsregistret berettigede.

§ 36. Hvor intet andet er bestemt, regnes registreringens retsvirkninger fra den dag, da dokumentet er anmeldt til skibsregistrator.

Stk. 2. Dokumenter, der anmeldes samme dag, betragtes ved registreringen som anmeldt samtidigt. Medfører dette uklarhed i adkomstforholdet, registreres dokumenterne, men udslættes påny, såfremt anmelderen ikke inden en af skibsregistrator fastsat frist har tilvejebragt klarhed i adkomstforholdet.

Stk. 3. Rettigheder, der overføres fra et udenlandske register i medfør af reglen i § 15, stk. 3, bevarer den retsstilling, som de havde før overførslen.

§ 37. Når et dokument er indført i skibsregistret, kan ingen indsigelse fremsættes mod dets gyldighed over for en godtroende erhverver ifølge registreret aftale. Det samme gælder over for en erhverver ifølge transport af et pantebrev, som er omsætningspapir.

Stk. 2. Dog bevares over for en sådan godtroende erhverver den indsigelse, at dokumentet er falsk eller forfalsket, eller at dets udstedelse retsstridigt er fremkaldt ved personlig vold eller trussel om øjeblikkelig anvendelse af sådan, eller at udstederen af dokumentet var umyndig ved udstedelsen.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse med hensyn til rettigheder, der er overført fra udenlandske registre i medfør af reglen i § 15, stk. 3.

§ 38. Skibsregistrator udsteder på begæring udskrift af skibsbladet. Udskriften omfatter anmeldte rettigheder, som ikke er udslættede.

Registreringens foretagelse

§ 39. Erhvervsministeren udpeger skibsregistrator, der forestår førelsen af skibsregistret. Skibsregistrator skal opfylde de almindelige betingelser for at være byretsdommer.

Stk. 2. Søfartsstyrelsen fungerer som sekretariat for skibsregistrator.

Stk. 3. Registreringen sker ved indførelse i et for hele landet fælles skibsregister. Erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om registrets indretning og førelse, herunder også om indføring af dokumenter modtaget via telefax eller ved elektronisk overførsel i dagbogen.

Stk. 4. Erhvervsministeren træffer bestemmelse om inddeling af landet i havnekendingsnummerdistrikter.

§ 40. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om gebyrer for brugen af registrets edb-system, samt opkræve gebyr for rykkerskrivelser m.v. ved for sen betaling af gebyrer.

Præklauson m.v.

§ 41. Såfremt det gøres gældende, at en ret over et skib, som er indført i eller anmeldt til skibsregistret, er stiftet, forandret eller bragt til ophør, og denne påstand vel kan sandsynliggøres, men dog ikke bevises, kan skibsregistrator, eventuelt mod sikkerhedsstillelse, indkalde de

personer, som måtte have interesse i at modsætte sig registreringen eller udsettelsen.

Stk. 2. Indkaldelsen sker én gang i Statstidende i et nummer, der udkommer den første hverdag i en måned. Varslet er mindst 4 uger fra kundgørelsen. Der sendes så vidt muligt særskilt meddelelse i anbefalet brev til dem, der ifølge foreliggende oplysninger måtte have interesse heri. Efter skibsregistrators bestemmelse kan der endvidere foretages indkaldelse af de interesserede i et udbredt dagblad eller på anden hensigtsmæssig måde. Omkostningerne ved indkaldelsen afholdes af den, der har fremsat begæringen.

Stk. 3. Fremkommer der ingen indsigelse mod påstanden, afgør skibsregistrator sagen i overensstemmelse med påstanden.

§ 42. Hvis der i løbet af 10 år ikke er modtaget efterretninger om et skib, som er indført i skibsregistret eller fartøjsfortegnelsen, og det må antages, at det ikke længere eksisterer, kan skibsregistrator bestemme, at skibet udskrives af registret eller fartøjsfortegnelsen. Skibsregistrator kan dog bestemme, at udsettelsen først skal ske efter indkaldelse i overensstemmelse med de i § 41 fastsatte regler.

Retsmidler

§ 43. Skibsregistrators afgørelser i henhold til denne lov kan af enhver, der har en retlig interesse heri, indbringes for landsretten i den landsretskreds, hvor det pågældende skibs rederi er hjemmehørende, inden for en frist af 14 dage, regnet fra den dag, da afgørelsen er meddelt vedkommende. Landsretten kan dog, når ansøgning indgives inden 6 måneder efter dette tidspunkt, hvis omstændighederne taler for det, tillade, at skibsregistrators afgørelse indbringes for retten. Meddeles tilladelse, skal sag anlægges inden 14 dage. Hvis fagkundskab til søforhold skønnes at være af betydning, kan retten tilkalde 2 søkyndige dommere, der udtages blandt de af Justitsministeriet i medfør af retsplejelovens § 6, stk. 4, beskikkede dommere. De om kæremål i borgerlige sager gældende regler finder i øvrigt med de fornødne lempelser tilsvarende anvendelse på indbringelsen for og behandlingen ved landsretten.

Stk. 2. Landsrettens afgørelser efter stk. 1, 1. og 2. pkt., kan ikke kæres. Procesbevillingsnævnet kan dog give tilladelse til kære af de nævnte afgørelser, hvis kæren vedrører spørgsmål af

principiel karakter. Retsplejelovens § 392, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 44. Skibsregistrator kan med virkning for fremtiden omgøre en afgørelse, såfremt der fremkommer nye oplysninger, eller den oprindelige bestemmelse gik ud på, at en begæring ikke kunne tages til følge.

§ 45. Hvis et dokument er blevet urigtigt gengivet i skibsregistret eller skibsmappen eller ikke er blevet indført i registret, eller det er indført med en fejlagtig anmeldelsesdato, har den forurettede krav på rettelse og erstatning af statskassen for det lidte tab.

Stk. 2. Har nogen, inden rettelse er sket, ved aftale erhvervet ret over skibet i tillid til skibsregistrators eller skibsmappens indhold, bliver det ved dom at afgøre, om selve retten skal tilkendes den forurettede eller den godtroende erhverver, således at der ydes den anden part erstatning. Sagen anlægges ved Østre Landsret og rettes mod skibsregistrator på det offentliges vegne.

§ 46. Ud over de i § 45 omhandlede tilfælde ydes der af statskassen erstatning for tab, der er lidt som følge af, at en ret er fortrængt i medfør af § 37, stk. 2, § 41 eller § 42.

Stk. 2. Herudover yder statskassen erstatning for tab, der skyldes forsømmelse, udvist af nogen, der medvirker ved skibsregistreringen.

3. kapitel

Om pant i skibe m.v.

§ 47. En registreret ret over et skib omfatter, når intet andet er aftalt, tillige maskiner, kedler, motorer, radioudstyr, ekkolod, fiskeredskaber, instrumenter og andet tilbehør, der er anskaffet på ejerens bekostning og bestemt til anbringelse i skibet, selv om det midlertidigt er adskilt fra skibet.

Stk. 2. Endvidere omfatter en registreret ret over et skib, som er optaget i skibsbygningsregistret, de til skibet anskaffede materialer, der er individualiseret inden for værftets område og påmærket som vedrørende skibet. Bygges dele af skibet på anden virksomhed i Danmark, og er delene individualiseret i den pågældende virksomhed og påmærket som vedrørende skibet, kan det aftales, at delene er omfattet af den registrerede ret. Aftalen har kun virkning, hvis den er godkendt af værftet, virksomheden og byggherren.

Stk. 3. Særlige rettigheder kan ikke stiftes eller forbeholdes over et skibs bestanddele eller det nævnte tilbehør, bortset fra fiskeredskaber.

§ 48. Ophører en registreret panteret i et skib, være sig helt eller delvis, eller viser den sig ikke at være gyldigt stiftet, har ejeren, uanset modsat aftale med en efterstående panthaver eller andre, ret til at besætte - enten straks eller senere - den således ledige plads med en ny panteret, medmindre denne ved ophøret eller senere giver afkald på denne ret. Udslettes panteretten, uden at ejeren samtidig benytter sig af sin ret til at besætte den ledige plads med en ny panteret, skal det på begæring noteres i skibsregistret, at den tidligere panteret nu tilkommer ejeren. Er notering ikke foretaget, rykker de efterstående berettigede op i den ledige plads. Ved tvangsauktion tilfalder en ledig plads de øvrige i skibet berettigede. Det samme gælder, såfremt skibet på anden måde end ved tvangsauktion bortsælges af et konkurs- eller gældsfragælsesbo.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte regler gælder ligeledes en af ejeren forbeholdt plads til senere stiftelse af en panteret.

Stk. 3. Det skal dog gyldigt kunne vedtages i et efterstående pantebrev, at panteretten ifølge dette rykker op, efterhånden som en foranstående panteret afdrages, eller når denne panteret til et forud angivet bestemt tidspunkt helt indfries. I disse tilfælde kan der ikke vedtages en nedsættelse af afdragets størrelse eller anden standsning i lånets afvikling uden efterpanthaverens samtykke. En henstand med afdrags erlæggelse fra forpanthaverens side kan ikke bevirke, at efterpanthaverens kapital er forfalden, hvorimod efterpanthaveren i så fald kan forlange det forfaldne beløb udbetalt til sig selv som afdrag på skylden. Hvis flere efterpanthavere kan gøre nævnte ret gældende, tilfalder afdraget den bedst berettigede.

§ 49. Er det i et pantebrev fastsat, at hovedstol og restgæld reguleres i takt med et bestemt indeks (indekspantebrev), kan det uanset § 48, stk. 3, 1. pkt., i et efterstående pantebrev gyldigt vedtages, at panteretten ifølge dette rykker op, efterhånden som indekspanteretten afdrages eller indfries ved betalinger, der efter pantebrevet er tidsfæstede.

Stk. 2. § 48, stk. 3, 2.-4. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 50. Besættes en ledig plads i prioritetsordenen med et indekspantebrev, og medfører den fastsatte indeksregulering, at panteretten overstiger den ledige plads, får den overskydende del af panteretten prioritet efter samtlige efterstående og sideordnede berettigede i skibet på tidspunktet for indekspantebrevets oprettelse. Ejeren kan dog forbeholde en bestemt anden ledig plads for udvidelser på indekspanteretten.

Stk. 2. De i stk. 1, 1. pkt., nævnte efterstående berettigede, der efter § 48, stk. 3, eller § 49 har oprykingsret efter en tidligere foranstående panteret, rykker efter registreringen af indekspantebrevet op, i det omfang de efter indholdet af den tidligere panteret havde ret hertil. Den del af indekspanteretten, som herefter fortrænges fra den foranstående panterets plads, får samme prioritet som overskydende dele af panteretten efter stk. 1.

Stk. 3. Er en ledig plads i prioritetsordenen blevet besat med et indekspantebrev, kan en af de i stk. 1, 1. pkt., nævnte efterstående eller sideordnede berettigede, der på tvangsauktion ikke opnår fuld dækning ved det afgivne bud, forlange skibet opråbt på ny på vilkår, at indeksreguleringen for fremtiden tilsidesættes. Indeksreguleringen kan dog ikke tilsidesættes, i det omfang udvidelser på indekspanteretten kunne rummes på pladser, som er forbeholdt for sådanne udvidelser forud for de nævnte berettigede, og som har opnået dækning ved auktionsbuddet. 1. pkt. finder ikke anvendelse, såfremt den fastsatte indeksregulering ikke kan medføre, at panteretten overstiger den ledige plads.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder ikke i forhold til de i stk. 1, 1. pkt., nævnte efterstående eller sideordnede berettigede, som har samtykket i besættelsen af den ledige plads med indekspantebrevet. «

5. Efter § 50 indsættes:

»§ 50 a. En panthaver kan ikke, når denne giver skyldneren henstand med renter eller lignende ydelser, bevare sin panteret for disse forud for de efterfølgende eller sideordnede panthavere ud over et år fra forfaldsdagen. Hvis en panthaver har krav på forhøjet rente eller anden særlig ydelse i anledning af forsinkelse med betaling, står sådanne krav ligeledes ved fyldestgørelse af pantet tilbage for andre panthaveres ret. Disse regler kommer dog ikke til anvendelse på skadesløsbreve.

Stk. 2. En panthaver kan ikke uden samtykke af de efterstående eller sideordnede berettigede i skibet træffe aftale med skyldneren om længere uopsigeligthed fra dennes side, end der var aftalt, da den efterstående eller sideordnede ret blev stiftet. Ej heller kan panthaver træffe aftale med skyldneren om højere rente, end der gjaldt på dette tidspunkt, uden nævnte berettigedes samtykke, dersom den årlige rente derved ville overstige 6 pct.

Stk. 3. Andre ændringer i en panterets vilkår eller virken behøver ikke nævnte berettigedes samtykke. Vedtagelser i modsat retning er ugyldige.«

6. § 514 affattes således:

»§ 514. Overtrædelse af § 10, stk. 1, § 12, stk. 1, §§ 13-14, § 16, stk. 1, § 19 eller § 25, stk. 1-2, straffes med bøde.

Stk. 2. Den, der lader skib sejle under dansk flag uden at være berettiget hertil, straffes med bøde.

Stk. 3. Undlader nogen at efterkomme de pligter, der påhviler dem efter bestemmelserne i kapitel 1 - 2 eller efter regler udstedt i medfør heraf, kan skibsregistrator som tvangsmiddel på-

lægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.

Stk. 4. Retten til at have eller få udfærdiget nationalitetsbevis kan inddrages efter bestemmelserne i straffelovens §§ 78 og 79.«

7. Efter § 514 indsættes:

»§ 514 a. I regler, der er udstedt i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 1999.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov om skibsregistrering, jf. lovekendtgørelse nr. 272 af 11. april 1997.

Stk. 3. Regler, der er udstedt i medfør af den i stk. 2 nævnte lov, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af denne lov. Overtrædelse af reglerne straffes efter de hidtil gældende regler.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. Loven gælder ikke for Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Som led i det fortsatte arbejde med forenkling af Erhvervsministeriets regelgrundlag nedsatte erhvervsministeren i foråret 1997 et panel, som fik til opgave at identificere, drøfte og fremlægge ideer og forslag til regelforenkling på Søfartsstyrelsens område. Panelet var sammensat af uafhængige deltagere udvalgt mellem personer fra bl.a. domstolene, advokaterhvervet og forsikringserhvervet, som havde særligt kendskab til søfartserhvervet, herunder søfartslovgivningen.

Panelet pegede særligt på, at det i dag hæmmer søfartslovgivningens tilgængelighed, at området er reguleret af en lang række love, der hver især tjener som indgangsnøgle for yderligere regelfastsættelse i form af bekendtgørelser og tekniske forskrifter. Panelet fremhævede endvidere, at afgrænsningen mellem de enkelte lovkomplekser ikke er logisk, ligesom der i mange tilfælde er overlapninger.

Søloven indeholder en række bestemmelser om skibes nationalitetsforhold, som anvendes ved registrering af skibe, og der er således en tæt sammenhæng mellem denne lov og lov om skibsregistrering. Lov af 1. april 1892 om skibes registrering (flagloven) indeholder bestemmelser vedrørende adgangen til at føre dansk flag. Panelet foreslog derfor, at lov om skibsregistrering og flagloven blev sammenskrevet med søloven. Panelet foreslog, at lov om Dansk Internationalt Skibsregister fortsat opretholdes som en selvstændig lov i lighed med, hvad der gælder for det norske internationale skibsregister.

Det foreliggende lovforslag indeholder en sådan sammenskrivning af søloven, lov om skibsregistrering og flagloven fra 1. april 1892. Samtidig er skibsregistreringslovens bestemmelser placeret efter en mere hensigtsmæssig systematik end hidtil, ligesom de mere tekniske bestemmelser om udfærdigelse af nationalitetsbeviser, og de nærmere regler om registerets indretning og førelse, foreslås erstattet af bemyn-

digelsesbestemmelser, således at reglerne herom vil kunne fastsættes ved bekendtgørelse.

Sammenlægningen vil navnlig fremme overskueligheden af registreringsbestemmelserne, idet reglerne om registrering i dansk skibsregister fremover vil være samlet i én lov, og dermed ikke længere kompliceres af, at der skal benyttes tre forskellige love.

Ved udarbejdelsen af forslaget er der foretaget en sproglig modernisering for derved at fremme brugervenligheden.

Forslaget vil skabe en højere grad af fællesnordisk retsenhed på dette område, da man i Norge og Sverige allerede har indarbejdet nationalitets- og registreringsbestemmelser i sølovene.

Der har ved køb og salg af skibe i udlandet vist sig et praktisk behov for, at der kan ske indføring i dagbogen af adkomstdokumenter, der er modtaget via telefax eller via elektronisk overførsel. Retsvirkningerne af en registrering i skibsregistret knytter sig til tidspunktet for dokumenternes indførelse i dagbogen, men de geografiske afstande, når handlen foregår i udlandet, gør det oftest umuligt, at få det originale adkomstdokument frem til skibsregistret inden kl. 14 samme dag, som handlen foregår. Forslaget skaber derfor mulighed for, at parterne på en hurtigere og smidigere måde kan sikre denne retsstilling. Selve registreringen foretages fortsat på grundlag af det originale adkomstdokument, og først når skibsregistrator har modtaget dette.

Skibsregistreringsloven foreligger i dag som lovbestemt nr. 272 af 11/4 1997, som ændret ved lov nr. 886 af 3/12 1997. Hovedloven er lov nr. 93 fra 29. marts 1957. Til grund for loven ligger betænkning 1955 134 om revision af skibsregistreringslovgivningen mv. Om fremsættelse af lovforslag nr. L 39 1957 henvises til Folketingstidende 1956-57: 937, 1204, 2990, 3053; A 369; B 243.

Loven er siden ændret bl.a. ved lov nr. 186 af 23/3 1992 og ved lov nr. 464 af 12/6 1996. Der henvises til

Folketingstidende 1991-92: 5398, 5812, 7675, 7772; A 4037; B 775 og Folketingstidende 1996-97: 6392, 6565, 7164, 7369; A 5250; B 1028, 1144.

Økonomiske, miljømæssige, statsfinansielle og administrative konsekvenser.

Forslaget skønnes ikke at have miljømæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser eller at medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forholdet til EU-retten.

Forslaget giver fortsat adgang for EU- og EØS-borgeres registrering af skibe, jfr. bekendtgørelse nr. 1044 af 6. December 1996 om registrering i Skibsregistret af skibe, hvis ejere ikke opfylder betingelserne i sølovens § 1.

Høring

Forslaget har været sendt i høring hos:

Danmarks Rederiforening, Rederiforeningen for mindre skibe, Rederiforeningen af 1895, Bilfærgernes Rederiforening, Danmarks Fiskeriforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Specialarbejderforbundet i Danmark, Sømændenes Forbund, Restaurations- og Bryggeriarbejderforbundet, Dansk Sø-Restaurationsforening, Dansk Navigatorforening, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Metal-Søfart, Hotel-, Restaurant- & Turisterhvervets Arbejdsgiverforening, Maskinmestrenes Forening, Fiskernes Forbund, Scandlines A/S, Justitsministeriet, Trafikministeriet, Forsvarsministeriet, Indenrigsministeriet, Statsministeriet, Miljø- og Energiministeriet, Finansministeriet, Arbejdsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Skatteministeriet, Socialministeriet, Udenrigsministeriet, Ligestillingsrådet, Finansrådet, Søsportens Brancheforening, Dansk Sejlunion, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Forbundet af Offentlige Ansatte, Statsansattes Kartel, Landsorganisationen i Danmark, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Skibsværftsforeningen, Skibs- og Bådebyggeriernes Arbejdsgiverforening, Danmarks Skibskreditfond, Sølovsudvalget, Foreningen af Danske Privathavne, Sammenslutningen af Danske Havne, Københavns Havn, Københavns Kommune, Århus Havn, Aalborg Havn, Statshavneadministrationen i Esbjerg, Statshavneadministrationen i Frederikshavn, Danmarks Fiskeriundersøgelser, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace Danmark, Miljøklagenævnet, Rigsombudsmanden i Grønland, Færøernes Landsstyre, Rigsombudsmanden på Færøerne, Grønlands Hjemmestyre, og Verdensnaturfonden.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Reglen i stk. 2 sikrer, at EU-borgere og borgere fra lande, der er omfattet af EØS-aftalen, ligestilles med danske statsborgere således, at skibene må føre dansk flag og er undergivet dansk ret.

Til nr. 2

Et skib, der er registreret i skibsregistret eller fartøjsfortegnelsen, eller som skal registreres i et af disse registre, må ikke gå i fart uden at være forsynet med et nationalitetsbevis. Ved nyoptagelse af et skib vil der som oftest være tale om et midlertidigt nationalitetsbevis.

Bestemmelserne svarer til §§ 17, 18 og 22 i den nuværende skibsregistreringslov. Dog vil de mere tekniske bestemmelser om mærkning af skibe og udformning af nationalitetsbeviser blive fastsat ved bekendtgørelse.

Reglerne om mærkning af skibe vil efter omstændighederne skulle notificeres efter informationsproceduredirektivet (83/189/EØF).

Til nr. 3

Bestemmelserne indeholder regler om, at skibsnavne for skibe med en bruttotonnage på 20 eller derover tydeligt skal adskille sig fra hverandre, samt at Skibsregistrator skal nægte registreringen af et skibsnavn, hvis dette griber ind i et af et andet rederi benyttet særpræget navngivningssystem. Denne regel gælder også for skibe optaget efter § 10, stk. 2, eller § 12.

Når et skib slettes af registret fortabes retten til navnet, men denne kan dog reserveres til rederiet i op til 3 år fra udslettelsen. Reglen tilsigter at imødekomme og beskytte den interesse, et rederi kan have i at bevare retten til et af rederiet traditionelt benyttet skibsnavn.

Bestemmelserne svarer til bestemmelserne i den nuværende skibsregistreringslov § 5 og § 28 om skibsnavne.

Til nr. 4 og 5

Ad § 7

Anmeldelse af et rederis skorstensmærke eller konforflag skal ske til Patentdirektoratet. Der er tale om beskyttelse af rent private forretningsmæssige interesser, hvor intet offentligt hensyn spiller ind.

Bestemmelsen svarer til § 15 i den nuværende skibsregistreringslov.

Ad § 8 og § 9

Bestemmelserne svarer til flagloven af 1. april 1892. Der kan i øvrigt henvises til forordning om vimpelføring af 17. februar 1741, jf. forordning af 11. juli 1748.

Ad §§ 10 - 15

Afsnittet om registrering af skibe og skibe under bygning indeholder i § 10 bestemmelser om, at alle skibe med en bruttotonnage på 20 eller derover skal optages i skibsregistret, samt at skibe med en bruttotonnage på mellem 5 og 20 kan optages i skibsregistret på ejerens begæring. Efter stk. 3 er der mulighed for, at også skibe under bygning i Danmark kan optages i skibsregistret, såfremt byggeriet er så vidt fremskredet, at skibet kan identificeres og skønnes at få en bruttotonnage på 5 eller derover. I hvilket omfang materialer bestemt til skibets bygning kan betragtes som hørende til dette og omfattes af registrerede rettigheder, henvises til bemærkningerne til § 47. Optagelse i skibsbygningsregistret kan finde sted allerede fra det tidspunkt, hvor materialerne til brug for skibets bygning er udskilt. Rettigheder, som registreres i skibet på dette tidspunkt, kan derved sammenlignes med løsørepan, og bestemmelsen finder derfor af praktiske hensyn udelukkende anvendelse på skibe under bygning her i riget.

I § 11 fastslås det, hvilke skibe der ikke kan registreres, samt at enkelte skibe, uanset bruttotonnagens størrelse, er undtaget for den pligtmæssige registrering efter § 10, stk. 1. Mindre erhvervsfartøjer, samt de i § 11, stk. 3, nævnte skibe, skal, såfremt de ikke er optaget i skibsregistret, optages i fartøjsfortegnelsen. § 11, stk. 2 og 3, indeholder en ikke udtømmende opremsning af, hvad der i relation til registreringen skal anses som skibe.

§ 12 fastsætter rammebetingelser for optagelse i fartøjsfortegnelsen. Ifølge stk. 1 gælder pligten til registrering i fartøjsfortegnelsen ikke blot skibe, hvis bruttotonnage er mindre end 20, men tillige de i § 11, stk. 3, nævnte pramme, lægtere, uddybningsmaskiner, flydekraner og lignende, der i lovens forstand betragtes som skibe, men kan være undtaget fra anmeldelsespligt til skibsregistret, idet de ikke er forsynet med maskineri til fremdrivning.

§ 12, stk. 4, indeholder rammerne for registrering af skibe i fartøjsfortegnelsen. De nærmere regler om fartøjsfortegnelse indretning og førelse mv. er ret udførlige og omfatter en række detailregler. Der er derfor i stk. 4, sidste pkt., givet erhvervsministeren beføjelse til at fastsætte nærmere regler herom.

Ifølge § 13 skal skibe, bortset fra fritidsfartøjer med en bruttotonnage på under 20, optages i skibsregistret eller fartøjsfortegnelsen inden 30 dage, efter de er erhvervet eller færdigbygget. Det er nødvendigt at fastsætte en frist for, hvornår anmeldelse skal ske, således at det kan fastslås, hvornår der eventuelt foreligger en overtrædelse af loven. Skibsregistrator kan forlænge fristen.

Endelig fastsættes i § 14 og § 15 bestemmelser om hvilke bevisligheder, der skal forelægges inden registreringen. Anmelderens adkomst til skibet skal normalt dokumenteres ved f.eks. fremlæggelse af bilbrev (hvis skibet er nybygget), og i øvrigt ved skøde eller lignende endeligt adkomstdokument. Da skibe som er registreret i dansk skibsregister ikke samtidig må være registreret i et udenlandsk skibsregister, bortset fra baarboat registrering, fastsættes det i § 15, stk. 1, at der ved registrering i dansk skibsregister af et skib som erhverves fra udlandet, skal tilvejebringes en attest fra vedkommende udenlandske registreringsmyndighed om, at skibet er udslettet af det pågældende register, eller at det ikke har været optaget heri. Da der imidlertid kan forekomme tilfælde, hvor fremskaffelsen af en sådan udslettelsesattest er umulig, eller forbundet med store vanskeligheder, findes der i stk. 2 mulighed for, at skibsregistrator i særlige tilfælde kan afvige fra disse regler.

Bestemmelserne svarer til den nuværende skibsregistreringslov §§ 1-7 og §§ 43 og 44.

Ad § 16

Afsnittet om ændringer af det registrerede findes i § 16. Reglen indeholder bestemmelser om, at enhver ændring i de oplysninger, som er meddelt skibsregistret vedrørende et skib, som er optaget enten heri eller i fartøjsfortegnelsen, inden 30 dage skal anmeldes til skibsregistrator. Skibsregistrator kan forlænge fristen. Anmeldelsespligten påhviler ejeren af skibet. Anmeldelsespligten omfatter enhver ændring, således f.eks. ændringer af ejerens bopæl eller navn mv., eller ansættelse af ny bestyrende reder i et partrederi. Det er af hensyn til skibsregistrets arbejde nødvendigt, at der er klarhed over hvem, der skal stå som ansvarlig i forhold til det offentlige. Som følge heraf findes der i stk. 4 en bestemmelse, som udtrykkeligt foreskriver, at den der erhverver et skib ifølge betinget adkomst, anses som ejer i forhold til det offentlige, og har således anmeldelsespligt efter stk. 3.

Stk. 5 og 6 indeholder bestemmelser om adkomstændringer. Som eksempel herpå angives det forhold, at der sker overtagelse til privat skifte, eller at en efterladt sidder i uskiftet bo. Ved overtagelse til privat

skifte er der ikke umiddelbart - som ved et offentligt skifte - sikkerhed for, at boet afsluttes inden en vis frist. For at undgå, at der i en længere periode hersker usikkerhed om ejerforholdet, sidestilles i stedet de privatskiftende arvinger med nye ejere. Tilsvarende gælder for efterlevende ægtefæller, for så vidt angår skibe som afdøde ægtefælle var ejer af. Påbegyndelse af konkursbehandling, offentlig skifte og bobestyrerbehandling af dødsboer anses ikke som en ændring i adkomstforholdet, men meddelelse herom skal dog anmeldes til registrering, da det er en ændring i det, der er registreret om ejerforholdet.

Bestemmelserne svarer til den nuværende skibsregistreringslovs § 23.

Ad §§ 17 - 21

Afsnittet vedrører udslettelse af skib. Et skib udslettes af skibsregistret efter § 17, hvis ejeren ikke længere opfylder betingelserne i lovens § 1 eller § 2. Det følger af reglen om, at skibe der på lovlig vis er optaget i udenlandsk skibsregister, ikke samtidig kan være registreret i dansk skibsregister. Udslettelse af et skib fra skibsregistret sker tillige, såfremt skibet sælges til udlandet, ophugges, forliser, forsvinder eller erklæres for ustandsætteligt.

Det påhviler ejeren af skibet at gøre anmeldelse til skibsregistrator om forhold, som medfører udslettelse af skibet. Under hensyn til registrets arbejde bør denne meddelelse gives snarest muligt, og det fremhæves derfor i § 19, at anmeldelsen skal ske umiddelbart efter, at ejeren er blevet bekendt med forholdet.

Når et skib, der i henhold til § 17 udslettes af skibsregistret, er behæftet med panterrettigheder eller andre rettigheder, opstår der en konfliktsituation mellem på den ene side hensynet til de anmeldte rettighedshaveres interesse i skibet som pante- og fyldestgørelsesobjekt, og på den anden side hensynet til, at skibe ikke er registreret i skibsregistret i en længere årrække efter, at de er ophørt med at eksistere. På baggrund heraf er det i § 20 gjort til en forudsætning for udslettelsen af skibet, at skibsregistrator har sendt meddelelse til indehaverne af anmeldte rettigheder. Ligeledes kan en udslettelse ikke finde sted, såfremt det oplyses, at en anmeldt rettighedshaver har foretaget retslige skridt til gennemførelse af sin ret over skibet. Den rettighedshaver, der er interesseret i at hindre en udslettelse, skal selv dokumentere overfor skibsregistrator, hvilke retslige skridt der er foretaget. Såfremt retsforfølgningen ikke fremmes uden uforholdent ophold eller ved endelig afgørelse - en afgørelse som ikke uden særlig tilladelse kan appelleres - nægtes fremme, kan udslettelse af skibet finde sted. Registrerede panterrettig-

der skal enten indsendes til udslettelse af skibsregistret, eller der skal foreligge samtykke til udslettelsen forinden skibet kan slettes af skibsregistret.

Hvis et skib ved en ommåling får en bruttotonnage, der er mindre end 5, udslettes det ikke af registret.

Fritidsfartøjer med en bruttotonnage under 20 kan ifølge § 18 slettes på ejerens begæring. Også her er det en betingelse, at der ikke er registreret rettigheder på skibet.

Bestemmelserne svarer til den nuværende skibsregistreringslovs §§ 26-27, § 29 og § 30.

Ad §§ 22 - 27

Afsnittet vedrører bareboatregistrering. Bareboatbefragtning er i moderne rederidrift et væsentligt supplement til køb/salg af skibe. Aftale om leje af skib indgås ofte ved bareboatcertepartier, hvor befragteren (lejeren) i lejeperioden træffer afgørelser om skibets drift, herunder dets anvendelse, bemanning og vedligeholdelse. Dog kan alene ejeren sælge og pantsætte skibet.

Efter § 22 kan et skib, der bareboatbefragtes til dansk flag, optages i skibsregistret for en periode af 5 år. Skibsregistrator har dog mulighed for at forlænge denne frist. Det er ikke muligt at registrere pant i et skib, der er bareboatregistreret til dansk flag. Den tinglige beskyttelse af rettigheder, det være sig ejerrettigheder, panterrettigheder eller lignende, skal fortsat ske ved anmeldelse i skibets hjemland. Skibet skal have danske certifikater og opfylde de danske regler om sikkerhed, arbejdsmiljø og sociale vilkår.

Et skib, der efter § 24 bareboatbefragtes til udenlandsk flag, forbliver i skibsregistret, og der kan fortsat registreres rettigheder i det. Da skibet skal føre udenlandsk flag og være underlagt udenlandsk ret, er det en betingelse, at alle indehaverne af anmeldte rettigheder skriftligt har givet samtykke til, at skibet skifter flag.

Bestemmelserne svarer til den nuværende skibsregistreringslovs §§ 30 a-30 f.

Ad §§ 28 - 38

Afsnittet vedrører rettighedsregistrering. Afsnittet indeholder bestemmelser om, hvilke rettigheder der kan registreres, og hvilke krav og bevisligheder der stilles til et dokument, samt bestemmelser om afvisning, berigtigelse og anmærkninger på et dokument. Et system der også kendes fra tinglysning. Ikke enhver rettighed kan registreres i skibet, da dette kunne medføre uoverskuelighed i skibsregistret. Det fremgår således af § 29, at de rettigheder, som kan registreres er de, som efter deres indhold går ud på at fastslå, stif-

te, forandre eller ophæve en ejendomsret, en panteret eller en ret der begrænser ejerens adgang til at råde over skibet som angivet, dvs. f.eks. forkøbsrettigheder, salgsforbud og visse andre rådighedsindskrænkninger. Det er tillige muligt at registrere en brugsret i skibet, for derved at give indehaveren heraf beskyttelse over for senere erhververe. Det fremgik af bemærkningerne til den gældende skibsregistreringslov, at konkurrenceklausuler ikke kunne registreres. Der har dog i praksis vist sig et behov for registrering af visse former for konkurrenceklausuler, f.eks. forbud mod, at et skib anvendes som lods fartøj i en bestemt havn. En sådan henholdsvis vil derfor i dag kunne registreres.

Når det i henhold til § 30, ikke er muligt at registrere søpanterrettigheder, skyldes det, at disse rettigheder ved lov opstår automatisk, når visse situationer er til stede.

For skibe, optaget i medfør af § 10, stk. 2, gælder, at de rettigheder, der er stiftet før optagelsen i skibsregistret, fortsat bevarer deres gyldighed over for tredie-mand. Dette har især betydning ved ommåling af et skib, hvor dets bruttotonnage efter ommålingen bliver større end 5. Skibet kan have været gyldigt pantsat i personbogen i Århus, og en sådan ret vil fortsat bevare sin gyldighed.

Det fremgår af § 34, at dokumenter, som ikke opfylder de i §§ 29-33 fastsatte betingelser for registrering, skal afvises. Skibsregistrator kan dog - hvis der foreligger en mangel som skønnes at kunne afhjælpes - give anmelder en frist til at tilvejebringe de fornødne bevisligheder.

§ 35 foreskriver, at udslettelse af en registreret ret-tighed kan foretages, når der enten foreligger skriftligt samtykke fra den, der i registret er indført som den be-rettigede, eller hvis der er bevis for, at retten er bort-faldet ifølge sit indhold eller ved dom eller anden rets-afgørelse. Særligt for pantebreve gælder, at der for ud-slettelse kræves fremlæggelse af pantebrevet i kvitte-ret stand, bevis for mortifikation eller ophør ifølge retsbeslutning.

Ifølge § 36 regnes registreringens retsvirkninger fra den dag, hvor dokumentet anmeldes til skibsregistrets dagbog. Dokumenter, der anmeldes samme dag, be-tragtes som anmeldt samtidigt. Såfremt to adkomst-do-kumenter anmeldes samtidig, og derved medfører uklarhed i adkomstforholdet, kan skibsregistrator give anmelderen en frist til at tilvejebringe klarhed heri. Panterrettigheder, der overføres fra udenlandsk regi-ster, bevarer ifølge stk. 3 deres retsstilling forud for andre pantebreve, der samtidig anmeldes til skibsregi-strator.

I § 37 findes bestemmelser vedrørende indsigelser mod et dokumentets gyldighed, når dette er indført i skibsregistret. Det fremgår af bestemmelsens stk. 3, at reglerne vedr. indsigelser ikke finder anvendelse ved rettigheder, som er overført fra udenlandske registre. Baggrunden herfor er, at de dokumenter, som dannede grundlag for den oprindelige registrering i det uden-landske skibsregister, ikke på daværende tidspunkt har været forelagt skibsregistret, og at man ikke kan gå ud fra, at der i udlandet er foretaget en prøvelse svarende til den, der foretages ved optagelse i skibsregi-strator.

Bestemmelserne i §§ 28-38 svarer til den nuværen-de skibsregistreringslovs §§ 31- 42, dog er de særlige bestemmelser fra §§ 46 og 47 indsat som § 29, stk. 4-5, i lovforslaget.

Ad § 39 og § 40

Afsnittet vedrører registreringens foretagelse. Be-stemmelsen i § 39, stk. 3, er en bemyndigelsesbestem-melse, hvorefter erhvervsministeren til stadighed kan tilpasse registrets forretningsgange til den tekniske udvikling.

Forslaget åbner som noget nyt adgang til, at der fastsættes regler om, at der kan ske indføring i dagbo-gen af dokumenter, der er modtaget via telefax eller via elektronisk overførsel. Selve registreringen afven-ter modtagelsen af det originale dokument, som skal være skibsregistrator i hænde inden en given frist. Modtages dokumentet ikke inden udløbet af denne frist, bliver det afvist. Anmelderen bærer selv risikoen for, at originaldokumentet er skibsregistrator rettidigt i hænde. Bestemmelsen tænkes benyttet ved adkomst-dokumenter, der oprettes i udlandet, hvor der p.g.a. de geografiske forhold kan være et særligt behov for at undgå en forsinkende postgang. Der har i praksis vist sig et behov herfor.

§ 40 svarer til den nuværende skibsregistrerings-lovs § 7 a, og giver erhvervsministeren mulighed for at fastsætte gebyrer for brugen af registrets edb-sys-tem, hvor borgeren selv kan indhente oplysninger om registrerede skibe.

Ad § 41 og § 42

Afsnittet vedrører præklusion. Bestemmelserne om præklusion anvendes i dag først og fremmest ved ny-optagelse af fritidsfartøjer, hvor adkomststrækken fra værftet og frem til den, der ønskes registreret som ejer af skibet, er sandsynliggjort men ikke dokumenteret.

Bestemmelsen i § 41 kan også anvendes ved udslæt-telse af rettigheder. En retting indkaldes i Statsti-dende med et varsel på 4 uger. Denne præklusionspro-

cedure anvendes i specielle tilfælde på f.eks. pantebrev. Hvis et skib skal sælges til udlandet, og det er sandsynliggjort, at et registreret pantebrev er bortkommet, er det praktisk at anvende 4 ugers fristen i § 40 frem for mortifikationslovens regler, idet skibet i henhold til § 20 først kan slettes, når der ikke længere er registreret gæld heri.

Bestemmelsen i stk. 3 giver skibsregistrator mulighed for at afgøre en sag i overensstemmelse med en påstand om ændring i rettighedsforhold, såfremt der ikke gøres indsigelser herimod. Det er en naturlig følge af reglen i § 43 - hvorefter skibsregistrators afgørelser kan indbringes for landsretten - at skibsregistrator ligeledes har mulighed for at træffe afgørelse i præklusionssager.

Bestemmelserne i § 42 giver skibsregistrator mulighed for af ordenshensyn at udslette et skib af skibsregistret eller fartøjsfortegnelsen, hvis der er gået 10 år, og det må antages, at det ikke længere eksisterer.

Bestemmelserne svarer til den nuværende skibsregistreringslovs §§ 51 og 52.

Ad §§ 43 - 46

Afsnittet vedrører retsmidler. Skibsregistrators afgørelser kan sidestilles med en tinglysningdommers kendelser, og efter § 43 kan skibsregistrators afgørelser derfor indbringes for landsretten.

Ifølge § 45 og § 46 yder statskassen, ligesom ved tinglysning, erstatning, hvis et dokument er blevet urigtigt gengivet i skibsregistret, eller en ret uretmæssigt er blevet fortrængt, og rettighedshaver derved har lidt et tab.

Bestemmelserne svarer til den nuværende skibsregistreringslovs §§ 53-55.

Ad §§ 47 - 50 a

Bestemmelserne vedrører pant. § 47, stk. 1, er en deklaratorisk regel om, hvad en registreret ret over et skib omfatter, medens § 47, stk. 3, er en præceptiv regel, hvorefter særlige rettigheder ikke kan stiftes eller forbeholdes over et skibs bestanddele eller det nævnte tilbehør, bortset fra fiskeredskaber. § 47, stk. 2, vedrører omfanget af en registreret ret over skibe, som er optaget i skibsbygningsregistret. Det fremgår af bestemmelsen, at det kan aftales, at dele af skibet, som bygges på anden virksomhed i Danmark, er omfattet af den registrerede ret. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 10, stk. 3, der alene giver mulighed for at få registreret skibe under bygning, hvis bygningen foregår her i riget, og er derfor afgrænset til andre virksomheder i Danmark. Materialer indkøbt til et

skib under bygning skal, for at være omfattet af pantet, tydeligt være individualiseret og mærket som vedrørende skibet. Skibe under bygning på udenlandske værfter, som ønskes optaget i et skibsregister, registreres i det pågældende land.

Bestemmelserne i §§ 48 - 50 a, indeholder regler om pantebrevs indbyrdes placering i prioritetsystemet, på samme måde som kendes fra tinglysning.

Bestemmelserne svarer til §§ 48 - 50 i den nuværende skibsregistreringslov.

Til nr. 6

Bestemmelsen indarbejder skibsregistreringslovens straffebestemmelser i sølovens § 514 med den tilføjelse, at skibsregistrator, som noget nyt, får mulighed for selv at pålægge tvangsbøder. Denne model kendes fra andre nyere love f.eks. lov om forsikringsvirksomhed. Muligheden for at pålægge tvangsbøder giver skibsregistrator flere sanktionsmuligheder i de situationer, hvor registrets kunder ikke efterkommer udstedte påbud. Samtidigt opnås den fordel, at skibsregistrator i hele forløbet frem til påbudets efterkommelse bevarer rådigheden over sagen, således også muligheden for at eftergive pålagte tvangsbøder.

Til nr. 7

Den nuværende bestemmelse i Sølovens § 514 giver mulighed for at fastsætte bestemmelser om straf i forskrifter, der udstedes i medfør af bestemmelserne i § 2 eller i kapitel 10. Bestemmelsen i § 57 i skibsregistreringsloven giver mulighed for i forskrifter udstedt i medfør af den nuværende skibsregistreringslov at fastsætte regler om straf. § 514 a træder i stedet herfor.

Til § 2

Skibsregistreringslovens ophævelse medfører, at der samtidig sker ophævelse af de endnu gældende bestemmelser i lov om skibes registrering af 1. april 1892 (flagloven). Der henvises til bestemmelserne i skibsregistreringslovens § 59.

De bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af den nuværende skibsregistreringslov eller tidligere, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler udstedt i medfør af denne lov.

Til § 3

Loven gælder ikke for skibe, der er hjemmehørende på Færøerne, da skibsregistrering er færøsk særanliggende. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Oversigt over gældende skibsregistreringslov og forslag til Søloven

Gældende skibsregistreringslov

Forslag til Søloven

§ 1	§§ 10 og 14
§ 2	§ 11
§ 3	§ 13
§ 4	§ 10
§ 5, stk. 1 - 3	§ 14
§ 5, stk. 4 - 6	§ 5
§ 6	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 7	§ 15
§ 7 a	§ 40
§ 8	§ 39
§ 9	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 10	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 11	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 12	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 13	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 14	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 15	§ 7
§ 16	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 17	§ 3
§ 18	§ 3
§ 19	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 20	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 21	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 22	§ 3
§ 23	§ 16
§ 24 (ophævet)	
§ 25	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 26	§ 17
§ 26 a	§ 18
§ 27	§ 19
§ 28, stk. 1	§ 5
§ 28, stk. 2	§ 5
§ 28, stk. 3	Fastsættes ved bekendtgørelse
§ 29	§ 20
§ 30	§ 21
§ 30 a	§ 22
§ 30 b	§ 23
§ 30 c	§ 24
§ 30 d	§ 25
§ 30 e	§ 26
§ 30 f	§ 27
§ 31	§ 28
§ 32	§ 29
§ 33	§ 30
§ 34	§ 31
§ 35	§ 32
§ 36	§ 33
§ 37	§ 34
§ 38	§ 35
§ 39 Ophævet	
§ 40	§ 36
§ 41	§ 37

§ 42	§ 38
§ 43	§ 12
§ 44	§ 10
§ 45	udgår
§ 46	§ 28
§ 47	§ 28
§ 48	§ 47
§ 49	§ 48
§ 49 a	§ 49
§ 49 b	§ 50
§ 50	§ 50 a
§ 51	§ 41
§ 52	§ 42
§ 53, stk. 1 og 2 § 43	
§ 53, stk. 3	§ 44
§ 54	§ 45
§ 55	§ 46